

Warszawa, 13 października 2020 r.

Informacja prasowa

Profilaktyka chorób zakaźnych priorytetowym obszarem programów polityki zdrowotnej w czasie pandemii COVID-19

Mimo trudnej sytuacji finansowej samorządów, profilaktyka chorób zakaźnych powinna być ostatnią aktywnością, z której rezygnują jednostki samorządu terytorialnego. W dobie pandemii COVID-19, polscy i światowi eksperci rekomendują, aby chronić m.in. osoby dorosłe przed bakteriami i wirusami, będącymi przyczyną chorób układu oddechowego, mogącymi nieść za sobą bardzo poważne konsekwencje zdrowotne. Eksperti ds. zdrowia i tworzenia programów zdrowotnych oraz praktycy samorządowi, obecni podczas debaty zorganizowanej 13 października w ramach projektu Zdrowie Człowiek Profilaktyka, wyrazili nadzieję, że w obecnej sytuacji epidemiologicznej coraz więcej samorządów będzie angażowało się w realizację programów polityki zdrowotnej. Zapewniając w ten sposób swoim mieszkańcom szeroką ochronę m.in. przed pneumokokami, będącymi przyczyną takich chorób jak pneumokokowe zapalenie płuc, mogące prowadzić do hospitalizacji, którą w czasie trwającej pandemii należy minimalizować. Bazując na swoim bogatym doświadczeniu podpowiadali jak przygotować, wdrożyć i przeprowadzić skuteczne programy polityki zdrowotnej w obszarze chorób zakaźnych oraz z jakich nowych narzędzi, dostępnych na stronie www.ZdrowieCzlowiekProfilaktyka.pl samorzady mogą w tym zakresie skorzystać.

Nie podlega wątpliwości, że sytuacja finansowa jednostek samorządu terytorialnego jest obecnie wyjątkowo trudna. „Lock down” gospodarki spowodował, że dochody własne samorządów znacząco spadły za sprawą m.in. niższych wpływów z tytułu PIT/CIT oraz przyjętych programów pomocowych dla przedsiębiorców. Jednocześnie, potrzeby dotyczące ochrony zdrowia wciąż są duże, a panująca pandemia COVID-19, spowodowana wirusem SARS-CoV-2, dobitnie pokazała, jak wielkim zagrożeniem nadal pozostają dla nas choroby zakaźne i jak ciężko z nimi walczyć, jeśli brakuje skutecznych metod, chociażby w postaci dostępu do profilaktyki szczepiennej. Na szczęście istnieje szereg chorób zakaźnych, przed którymi możemy się zabezpieczyć, a dotychczas realizowane w tym obszarze regionalne inicjatywy zdrowotne potwierdzają zasadność i skuteczność podjętych interwencji. W czasie pandemii COVID-19 rekomenduje się upowszechnienie szczepień przeciw pneumokokom i grypie u osób dorosłych po 60 roku życia oraz u osób dorosłych z chorobami przewlekłymi: płuc, układu krążenia, nowotworami, cukrzycą, niewydolnością nerek oraz u osób z zaburzeniami odporności¹.

Powyższe szczepienia są również rekomendowane wśród personelu medycznego placówek opieki długoterminowej². Profilaktyka chorób pneumokokowych przynosi wymierne korzyści zdrowotne, społeczne, ekonomiczne i rekomendują ją także lokalne samorzady, które już zaangażowały się w zapewnienie ochrony swoim seniorom.

¹Komunikat w sprawie wykonywania szczepień ochronnych w czasie pandemii COVID-19: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/komunikat-sprawie-wykonywania-szczepien-ochronnych-w-czasie-pandemii-covid-19> (dostęp październik 2020)

²Infection prevention and control guidance for long-term care facilities in the context of COVID-19: interim guidance, 21 March 2020: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/331508> (dostęp październik 2020).

– Biorąc pod uwagę rekomendacje ekspertów w dziedzinie zdrowia publicznego, miasto Kraków chętnie angażuje się w realizację odpowiedzialnej polityki senioralnej, a przede wszystkim w ochronę przed groźnymi dla życia i zdrowia wirusami i bakteriami, przeciwko którym istnieje skuteczna profilaktyka. Jednym z podjętych przez nas działań jest przygotowanie programu polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla mieszkańców Krakowa, którzy ukończyli 75. r.ż. Program został pozytywnie zaopiniowany przez AOTMiT i w każdej chwili możemy go wdrożyć. Aktualnie rozważamy także przeprowadzenie akcji szczepień przeciw pneumokokom w Domach Pomocy Społecznej, aby odpowiedzieć na ogromną potrzebę zapewnienia w czasie pandemii COVID-19 szczególnej ochrony pensjonariuszom tych placówek. Celem szczepienia przeciw pneumokokom jest zapobieganie rozwojowi inwazyjnej choroby pneumokokowej, stanowiącej do 10% wszystkich zakażeń pneumokokowych u dorosłych. IChP może być związana z wysoką śmiertelnością. Zgodnie z polskimi danymi prawie 50% przypadków IChP u pacjentów, którzy ukończyli 65. r.ż kończy się śmiercią. Pneumokoki są odpowiedzialne za najwyższą śmiertelność w grupie zakażeń bakteryjnych. Szczepienia to skuteczna i bezpieczna forma profilaktyki i ochrony przed zakażeniami pneumokokowymi. To właśnie teraz szczególnie istotne jest, abyśmy my, samorządowcy nie rezygnowali z działań na rzecz ochrony zdrowia, chociaż wiem, że z uwagi na trudną sytuację finansową nie zawsze jest to łatwe – **mówi Elżbieta Kois-Żurek, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia, Urząd Miasta Krakowa.**

Mimo przeszkód, które zgłaszają jednostki samorządu terytorialnego w realizacji programów polityki zdrowotnej, warto potraktować profilaktykę chorób jako priorytetowe działanie, które przynosi długofalowe korzyści. – Samorządy od zawsze borykały się z problemami finansowymi, dlatego decyzje dotyczące tego, na co przeznaczyć środki nigdy nie były łatwe. Jednak szczególnie teraz, w obecnej sytuacji epidemiologicznej, warto tej kwestii poświęcić uwagę i zastanowić się nad priorytetami, wśród których ochrona zdrowia lokalnych społeczności i grup szczególnie narażonych na ciężki przebieg choroby COVID-19 powinna być jednym z najistotniejszych działań. Decyzja o zaangażowaniu w profilaktykę z pewnością przyniesie Państwu efekty w postaci ograniczenia wydatków na leczenie i zmniejszenia absencji chorobowych, ale przede wszystkim zapobiegnie kolejnym przypadkom zachorowań i konsekwencjom z nimi związanych – **wyjaśnia Marek Wójcik, ekspert ds. ochrony zdrowia, Pełnomocnik Zarządu ds. legislacyjnych w Związku Miast Polskich.**

Opracowanie programu polityki zdrowotnej nie jest skomplikowane i warto, aby samorządy korzystały z tej skutecznej drogi do realizacji licznych i potrzebnych inicjatyw prozdrowotnych. Jest to wyraz odpowiedzialności za zdrowie lokalnych społeczności. Decyzje o wprowadzeniu programów profilaktycznych i ochrona przed chorobami zakaźnymi powinny być w regionach standardem, nie tylko podczas pandemii COVID-19.

– Serdecznie zachęcam Państwa do wdrażania dobrych programów polityki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem programów profilaktyki chorób zakaźnych. Ich skuteczność potwierdzają opinie Prezesa AOTMiT – zdecydowana większość programów szczepionkowych jest pozytywnie opiniowana. Co ważne, ich przygotowanie oraz późniejsza ewaluacja i monitorowanie nie powinny sprawiać trudności. Doskonałym materiałem ułatwiającym Państwu te działania jest przygotowany poradnik – „Jak realizować skuteczne Programy Polityki Zdrowotnej?”, który

kompleksowo porusza wszystkie kluczowe kwestie. Polecam państwu zapoznanie się z nim –
mówi Anna Dusza-Ciechanowska, Ekspert samorządowy, Kierownik Referatu Promocji Zdrowia i Profilaktyki Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Kielce.

Inną prostą drogą realizacji inicjatyw prozdrowotnych jest przekazanie przez samorzady dotacji, np. placówkom DPS. W ten sposób szybko możemy odpowiedzieć na zaistniałe potrzeby zdrowotne.

Samorzady mogą poszukiwać dodatkowych źródeł finansowania działań prozdrowotnych w ustawach antycovidowych.

– Narzędzia zawarte w specustawach antycovidowych przewidują szereg form wsparcia - również finansowego - na przykład dystrybuowanych przez Polski Fundusz Rozwoju (PFR) czy Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a także inne resorty będące dysponentami środków finansowych gromadzonych w tzw. funduszu COVID. To naprawdę znacząca pula, w dużej mierze przeznaczona dla przedsiębiorstw. Pamiętajmy jednak, że wiele samorządów posiada spółki komunalne, które ucierpiały w związku z pandemią i mogą z tych właśnie źródeł dofinansowania korzystać. Są też spore kwoty przeznaczane już bezpośrednio dla samorządów w ramach różnego rodzaju programów, które cały czas się pojawiają. Jeżeli jednostki samorządu terytorialnego zdecydują się z tych środków skorzystać, nie będą musiały sięgać do innych źródeł dofinansowania, między innymi działalności swoich spółek, czy instytucji kultury. Tym samym w budżetach samorządowych pozostanie więcej pieniędzy na opiekę zdrowotną i profilaktykę różnych chorób, co pozwoli np. na dalsze wdrażanie oraz prowadzenie programów polityki zdrowotnej –
mówi Michał Borowski, prawnik, doradca podatkowy, Partner w Kancelarii Crido Taxand.

W celu ułatwienia przygotowania programów polityki zdrowotnej eksperci projektu Zdrowie Człowiek Profilaktyka przygotowali dla jednostek samorządu terytorialnego praktyczny poradnik „Jak realizować skuteczne Programy Polityki Zdrowotnej?”. Zamieszczone są w nim m.in. informacje na temat tego, jak właściwie zaplanować, przygotować, realizować i ewaluować skuteczne programy polityki zdrowotnej. Jednostki samorządu terytorialnego uzyskają też podpowiedź, gdzie szukać przydatnych informacji, znajdują przykłady dobrych praktyk i pojawiających się problemów z podpowiedzią, jak je rozwiązać. Doskonałym źródłem wiedzy i zasobem pomocnych narzędzi jest również strona internetowa projektu Zdrowie Człowiek Profilaktyka: www.ZdrowieCzlowiekProfilaktyka.pl. Już wkrótce zostanie na niej zamieszczony także ww. poradnik.

– Warto skorzystać m.in. z gotowych schematów PPZ, ankiet ewaluacyjnych oraz kalkulatorów kosztów przeprowadzenia programów. Także poprzez stronę internetową projektu, mają Państwo możliwość zasięgnięcia bezpłatnych konsultacji z naszymi ekspertami: lekarzami, epidemiologami, ekspertami medycyny pracy, prawa pracy, BHP, ekspertami ds. pozyskiwania funduszy unijnych, a także przedstawicielami samorządów i pracodawców, mającymi wieloletnie doświadczenie w realizacji działań zdrowotnych –
zachęca lek. med. Tomasz Jan Prycel, Współtwórca projektu Zdrowie Człowiek Profilaktyka, Dyrektor Zarządzający Stowarzyszenia CEESTAHC.

Kontakt dla mediów:

Biuro Organizatorów projektu Zdrowie Człowiek Profilaktyka
Ilona Baranowska

i.baranowska@compasspr.pl

tel.: 737 000 658